

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Pro domo.

Debreczen, junius 27.

A magyar képviselőház egy igen sajtóságos aktussal szándékozik befejezni a jubiláris országgyűlés első ülészetét.

A legszélsőbb balról, a „hegy“ leg-tetejéről indult meg a lavina magvát képező gondolat s csak természetes, hogy mire a többség tengerébe ér, mindenféle kis érdektől hatalmasra növekszik.

Csaknem bizonyos, hogy a magyar képviselőház megfogja szavazni a hagyományos napidíjak helyébe Madarász apó által javasolt „képviselői fizetést“ és pedig mindjárt a fizetésjavítással egyetemben. Talán némi szemérmes huzavonával, de nem kevésbé megszavaztatik eme fizetés lefoglalhatatlansága.

Szóval a tisztelt ház a budgetfőlö-
leget szépecskén föl szándékozik használni a saját legjótékonyabb céljaira.

Talán nem időszerűtlen, ha az ilyen kísérletekkel szemben egészen fesztele-
nül megnyilatkozik a nemzet közvélemé-
nye, kimondván minden tartalék nélkül a maga legőszintébb véleményét.

Azt hisszük, legillendőbb, legez-
szerűbb volna az ilyen parlamenti házi
ügyek fölött plebiscitumot tartani a la
Svájcz.

És megvagyok róla győződve, hogy
a nemzet egészének tulnyomó többsége
egyszerűen visszautasítaná mindkét ja-
vaslatot.

A politika olyasforma, mint a sze-
relem. Aki egyszer belekóstolt, annak
nagyon szomorú politika nélkül élni; de
bizonyosan még szomorubb politikából
élni.

Ennek a két ellenzéki eredetű ja-
vaslatnak célja a politikát, a képviselő-
ségeket kenyérkeresetté tenni.

A demokratikus szellemhez tartozik,
föltétlenül megbecsülni minden tisztessé-
ges kenyérkeresetet.

Igen ám, de a politika csak elenyé-
szően csekély számú képviselőre nézve
lesz ilyen; mert csak igen kevesen van-
nak, akik komolyan, lelkiismeretesen
dolgoznak a munka díjért.

De meg különben sem egyeztethető
össze a törvényhozás méltóságával, hogy
annak tagjai fizetésért lássák el megtisz-
telő, bizalmi állásuk kötelességeit.

Eddigelé a legkitünőbb helyet fog-
lalja el a világ összes törvényhozó tes-
tületi között az ezeréves angol parla-
ment.

Ujabban nagyon szeretjük fitogtatni
anglomániánkat, igazán kár, hogy a t.
képviselő urak is nem emelkednek sports-
mani magaslatra.

Az angol képviselőház tagjai egy-
általában nem részesülnek semminemű
anyagi díjazásban: minden fizetésük az
a két betű a névjegyben M. P. (Member
of Parliament.)

És hogy ez mennyire helyén való,
arról legjobban tanuskodik az a körül-
mény, hogy az angol képviselőház nagy
többséggel utasít vissza minden képv-
selői fizetést konstituáló javaslatot, ered-
jen az bármely oldalról.

Azt hisszük, a mi viszonyaink kö-
zött is az egyetlen helyes reform volna
a képviselői napidíjak és lakbér el-
törlése.

Ez az egy tény sok olyan kelle-
metlen, szükségtelen elemtől megszabadí-
taná a magyar törvényhozást, amelyek
most kenyérkeresetből politizálnak, első
sorban érzik magukat hivatva, ut aliquid
facere videantur, mindenféle közéleti zava-
rok földözésére.

Ne tessék attól félni, hogy arisztok-
ratikus intézmény lesz az a fizetéstelen
parlament. Hiszen tessék megfigyelni az
olasz képviselőházat, van-e annál demok-
ratikusabb testület a világon?

A napidíj eltörlése minden kuriai
biráskodásnál többet lendítene a válas-
tások tisztaságán. Mert aki manap elkölt
8—10 ezer forintot egy-egy választásra,
jobbára azon biztos reményt táplálja,
hogy az öt éves ciklus napidíjai, szál-
laspénzei ha kamat nélkül is, de megtéri-
tik alkotmányos kiadásait.

Végre is, mikor a tanítók, az állam-
hivatalnokok igazán nyomorult helyzeté-
nek enyhítését, a kormány kezdeménye-
zése dacára évről-évre halogatja a tiszt-
elt ház; ugyanakkor a saját nagyságos
tagjainak apró kedvteléseit bőkezűen hono-
rálni az ország pénzével, hogy is mondják
csak, legalább is nem illik.

Hisszük és reméljük, hogy ezt a tul-
hajtott, önző liberálitást meg tudja és
akarja akadályozni a liberális kormány
és pártja.

Belföld.

A milleniumi kiállítás eszméje elejtve.
W e k e r l e pénzügyminiszter hír szerint
legközelebb egybehívja azt a bizottságot, mely-
nek feladata lesz az 1895-iki országos kiállítás
ügyével foglalkozni. Egyidő óta a termelő- és
iparos-körökben a kiállítás kérdése igen élénk

megbeszélés tárgyát képezi s a mennyire e kö-
rök hangulatából tájékozást lehet szerezni, kon-
statálható, hogy e hangulat épenséggel nem
kedvező a kiállítás létesülésére nézve. Egyrészt
várható eredménnyel semmi arányban nem
álló nagy áldozatok, másrészt az az általános
meggyőződés, hogy az időközönként rendezett
szakkiallítások sokkal nagyobb s általánosabb
hatásúak, mint a nagymérvű s nagy tömeget
felölő országos kiállítások; mindtávolabbi ér-
dekkörökben felkeltette azt a gondolatot, hogy
a milleniumi kiállítás helyett más és praktiku-
sabb módon kellene az ipari termelést előmoz-
dítani. Mérvadó körökben már jó ideje figye-
lemmel kísérik az érdekelteknek hangulatát s
nyilván meggyőződtek arról, hogy az aggodal-
mak egy jó része — legalább is nem alaptalan.
W e k e r l e Sándor ideiglenes kereskedel-
mi miniszternek eltökélt szándéka felvetni a
milleniumi kiállítás előkészítő bizottságában
azt a kérdést, vajjon nem lenne-e czélszerűbb
ezidő szerint elejteni az országos kiállítás esz-
méjét s azt az összeget, melyet az állam e
célra fordítana, inkább az ipar közvetlen tá-
mogására fordítani. Így pl. oly iparágak me-
ghonosítására melyek eddig hazánkban hiányza-
nak, továbbá a már fennálló, de még a fejlődés
kezdő stádiumában levők támogatására stb.
De hát mivel ünneljük meg hazánk ezer éves
fennállását, ha már a kiállítás eszméjét is
elejtik.

Országgyűlés.

Jun. 25.

A képviselőház a napirend apró-cseprő
tárgyaival hamarosan végzett.

A képviselői fizetés átalányosításának kér-
dése már hosszabb időt vett igénybe, a mi a
vélemények megoszlásának volt következménye.

S z a p á r y Gyula gróf miniszterelnök
mindjárt eleve állást foglalt Madarász indítvá-
nyára nézve. Kijelentette, hogy elfogadja azt az-
zal a kikötéssel, hogy a változott viszonyokra
való hivatkozás és a félévi kintalványozás ki-
hagyassék belőle; végül, hogy ebben a kérdés-
ben az előterjesztéssel a kormányt bízzák meg,
még pedig az őszi ülészet idejére. Madarász
és a ház többsége is helyesléssel fogadta a mi-
niszterelnök kijelentéseit.

Am a vita ezzel nem ért véget. Akadnak
olyanok, akik elleneztek az indítványt, részint
mert egyáltalán nem akarják a képviselői díja-
kat emelni, részint mert csak az átalányosítás-
nak ellenségei és végül mások az emelést csak
napidíj czimén pártolják. Ebben a stádiumban
a jobboldal részéről két felszólalás hangzott el,
melyek általánosságban e kérdésre nézve a
többség tömörülésére irányadók voltak.

B o r o s s Béni utalt arra, hogy a sok-
féle nézet közül a többség nézete érvényesülhet
majd annak idején, amikor a kormány a javas-
lattal a ház elé lép, így tehát most a vitatko-
zás meddő is, felesleges is. Szólv és azok, akik
vele egy véleményen vannak, majd a javaslat
tárgyalásakor fogják azt a nézetüket kifejtteni,
hogy a képviselők egyáltalán ne kapjanak fizet-
ést. A miniszterelnök pozícióját elfogadja.

Tiszta Kálmán felszólalása sokban tisztázta az összebonyolított kérdést. Konstatálta, hogy a képviselők díjazásának kérdése már évek óta lappang. Kisért minduntalan, ideje tehát, hogy ezzel a lappangó kérdéssel végre-valahára nyilvánosan leszámoljon a ház. Egyben hangsúlyozta, hogy a jobboldalon, akkor, midőn még a tisztviselői fizetések is a 48-iki alapon állnak, korántsem gondol arra senki, hogy a képviselők díjazását isten tudja minő mérvben emelje.

Egy közbeszólás, amely a miniszteri nyugdíjjal hajszolta az olcsó hatást, alkalmas szolgált Tiszta Kálmán arra is, hogy megfeleljen arra a vádra, amelyet miniszteri nyugdíja miatt hozott fel ellene egy lap, de amelyre ő akkor nem tartotta szükségesnek felelni. A leghatározottabban kijelentette, hogy a miniszteri nyugdíjat a törvény tárgyalásakor egyetlen szóval sem szorgalmazta; ám valótlan, mintha ő, vagy a kabinet bármely tagja kijelentette volna, hogy ő a nyugdíjra nem reflektálnak.

A ház nagy többsége, a legkülönbözőbb pártok híveiből tömörülve többséggé, Madarász indítványát Szapáry Gyula gr. miniszterelnök módosításaival és kikötésével elfogadta.

Majd Szapáry gróf miniszterelnök felett Várady azon interpellációjára, amelyet a nemzeti színház bécsi vendégszereplése tárgyában intézett hozzá. A ház helyeslése között jelentette ki, hogy a nemzeti színház igenis vendégszereplni fog a bécsi kiállításán, ahol tudvaleg Európa legelőkelőbb társulatai lépnek föl, amelyeknek társasága ránk nézve egyáltalán nem hátrányos. Várady Károly felszólalása után a ház nagy többsége s ebben a többségben Várady legtöbb párhíve is, a miniszterelnök minden tekintetben megnyugtató és kielégítő választát tudomásul vette.

Az ülés végén a napirend fölött élénk polemikát idézett elő Horánszky Nándor azzal, hogy az italmérésről szóló javaslatot öszre akarta halasztani.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter iluzióriussá tette Horánszky minden argumentumát; utalt arra, hogy a javaslat már jó időn át foglalkoztatta a közvéleményt s a javaslat sürgős letárgyalását fontos adminisztratív szempontok is elhalaszthatatlanná teszik.

A ház nagy többsége a javaslatnak a jövő héten leendő tárgyalását határozta el.

Külföld.

Királyunk találkozása a császárral. A „Popolo Romano” egy beszélgetést közöl, melyet állítólag berlini levelezője folytatott

Brin olasz külügyminiszterrel. E beszélgetésben Ferencz József császár és király meg a csár között Skiernieviczében való találkozás valószínűnek és a legdrágább békezálognak van nyilatkozatva. — A „Tribuna” azonban határozottan azt állítja, hogy Brin senkivel sem beszélt.

Bismarck a békéről. Egy müncheni tudósítás szerint Bismarck herceg szombaton délben nejevel együtt meglátogatta a városbázát, melyben ötnegyed óráig maradt. A hercegnek bemutaták a városi kollegiumokat. Wiedenmayer beszédére, melylyel a herceget üdvözölte, Bismarck köszönetét fejezte ki, hogy Hamburg, Drezda és München ekként ünneplik őt. bár már nem sokat használhat a magánéletben. A főfeltétel — ugymond — a béke marad, a haza határain kívül és belül. Németország biztosítva van a támadások ellen, nevezetesen a mennyiben a déli és délnyugati határaink védve vannak, a miben a bajor határnak is része van. A birodalom minden kormányának kötelességszerűleg tovább kell fejleszteni egy a nemzeti tradícióknak megfelelő birodalmi politikát. A herceg végül a régensherceget élte. A hercegi pár ezután kilépett a városház erkélyére és beleírta a nevét a város aranykönyvébe. A herceget távozásakor sok ezer főre menő néptömeg lelkesen megéljenzte és a „Wachtam am Rhein”-t éaekelte.

Az olasz király Németországban. Margit olasz királyné szombaton délelőtt Hamburgba érkezett; a pályaudvaron Frigyes császárné, a görög trónörökös és neje valamint Margit hercegnő és völégénye fogadták. Az utcák a királyné tiszteletére fel voltak díszítve. Umberto király pedig ugyanaz nap déli 12 órakor érkezett oda Frigyes császárné fogadására megjelent a pályaudvarban. A nagy számban megjelent közönség lelkes hoch kiáltásokba tört ki és a furdői zenekar ugy a király megérkezésekor, mint a királyné ideérkezésekor az olasz néphimnuszot játszotta. 2 órakor 36 teretükü családú ebéd volt, melyen a hesseni tartománygrófné és az anhalti hercegné is részt vettek. Fél négy órakor a királyi pár tovább utazott Baselbe. Frigyes császárné és Margit hercegné kikisérték őket a pályaudvarba, a hol szívélyesen elbucsztak tőlük. A vonat a nagyszámban közönség élénk hurrah kiáltásai között robgott ki a pályaudvarból.

Merénylet Gladstone ellen. Gladstone tegnap délután Chesterbe érkezett. hogy egy választógyülekezetben beszédet mondjon. Midőn a liberális körbe ment, egy kövel

dobták meg, mely arcát érte, de nem sebesítette meg. A néptömeg élénken üdvözölte Gladstonet.

Sok az eszkimó.

(Az évváró vizsgák alkalmából.)

Sok az eszkimó, kevés a foka. A Madách eszkimójának ez az életbölcsélete talán soha sem volt nagyobb igazság, mint mostanában. Csakugyan sokan vagyunk. Ugyan tudna-e valaki hamarjában egy életpályát választó fiatalembernek olyanféle munkakört ajánlani, a melyet még agyon nem tapostak? Mi azt hisszük s kívülünk bizonyára még igen sokan, hogy olyan életpálya nincs.

Orvosok, ügyvédek, professorok, mérnökök, kereskedők és iparosok egyaránt nagyon panaszkodnak az óriási verseny miatt. Ha valamely állásból valaki betegség vagy halál miatt kiesik, mindjárt ott vannak öten-hatan az eszkimók közül, a kik az egyetlen fókára vadásznak. A sok versenyző közül aztán egynek csakugyan sikerül a megüresedett állásba bejutni, a többi pedig fölsapthat — proletárnak. Hiszen az olyan szép foglalkozás!

Egy fővárosi ügyvéd nem régen állott elő olyatén indítvánnyal, hogy az ügyvédek számát meg kellene apasztani és helyesebben szólva, oda kell törekedni, hogy az ügyvédi pályára minél kevesebben lépjenek, mert különben a prókatorok egymást talják föl.

Természetes, hogy ez indítvány, a célját tekintve, helyes, mert csakugyan kellemetlen dolog, hogy olyan sok az ügyvéd, holott a pörös atyafiak száma jelentékenyen megfogyott. De az a kérdés, vajjon az ilyen indítvány értelmében lehet-e a dolgot csak ugy hajánál fogva előirántani s ekképen megakadályozni az ügyvédek elszaporodását azzal, hogy az egyetemi professorok ötször-hatször tartozzanak elbuktatni a vizsgázó ügyvédjelölteket! Tessék felszólítani a kormányt és a hatóságokat, hogy a közigazgatási tisztviselők számát sokszorozzák s ugyanily arányban emeljék a fizetéseket! vagy a mi még a legczélravezetőbb lehetne, tessék osztályozó intézetet fölláztatni, a melyben megállapíthatják, melyik fiatal ember milyen pályára lépjen vagy ne lépjen! De hát ez lehetetlenség, valamint általában minden célba vett külső reform is, mert hiszen nemcsak az ügyvédi pálya olyan túltömött. Sőt, hogy nagyot ne mondjunk, azt hisszük, hogy orvosok nagyobb számmal végeznek, mint ügyvédek s így azok között nagyobb is a verseny. Szinte hihetetlen, ha elgondolja az ember, miképen tud elvergődni annyi ügy-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Ripókság.

Engedelmeikkel, egy kis természetrajzi definícióval kezdem. Legyen szabad meghatároznom a ripók fogalmát, mivelhogy erre szükségem lesz az alábbiakban.

A ripók — tudományos néven, mondjuk: homo simiaesimilis — a kétkezüek természetrajzi családjába tartozik, de sokban hasonlít a négykezüekhez. Sőt vannak természetudósok, akik, első végtagjain hosszúra nőtt körmei, homlokáról szemébe csüggő fürtjei, az állán képződő szőrzet sajátzerű alkata és erősen kifejlődött utazási hajlamánál fogva, a négykezüek közé sorozzák.

Nem szabad ezt a speciest összetéveszteni a dandyvel — melynek régebben a szellemes és tudós természetbúvár, Cactus Mirtiflor adta természetrajzi meghatározását — mert a kettő ugyan fölötte közeli rokonságban áll egymással, de épenséggel nem ugyanaz. Épen, mint a hogy nem azonos a tigris és a macska, a kutya és a farkas. A különbség itt is abban van, hogy a dandy nagyon sze id ostoba és ártatlan teremtés, ellenben a ripók határozottan veszedelmes természetű. Annyival veszedelmesebb, mert ropant szapora faj. Hazája az egész világ, minden éghajlat alatt tenyész, mindenütt egyformán él és pnsztit. Veszedelmesebb, mint a lég rabló

madarai, az erdőök fenevadai és a tenger ragadozó czápái. — Mert itt él köztünk, eleme az aszfalt, sima parket, a táncztermek parfümös levegője és a korcsmák gőzös atmoszférája.

A definíciót bejejezhetném, ha leírnám valamely utlevél, vagy cselédkönyv első lapját: orra, szája rennes, haja szőke, barna, vagy fekete! különös ismertető jelei nagyon sokfélék, mert a ripók annyiféle, ahányféle az ember.

Egy bírósági tárgyalás vezetett erre a rövid tudományos elmefuttatásra. Hiszen olvashatták a budapesti lapokban a szép Herger Aranka esetét, mely az imént fejeződött be a a főváros egyik büntető járásbírósa előtt. Egy neveletlen vendéglős pimasz bántalmak kíséretében kiutasított helyiségéből egy uri leányt, aki esetleg fiatal, szép és elegáns, mellesleg színésznő is volt, és véletlenül az anyja társaságában odavetődött a vendéglőbe vacsorálni. Kiutasította pedig azért, mert a vendéglős állítása szerint kaczerkodott a szomszéd asztalnál pezsgőző fiatal urakkal, a valóságban pedig ezek inzultálták a hölgyeket, nem szokatlan merész megjegyzésekkel. A vége az lett, hogy a bíró rászórt a vendéglősre egy kis pénzbüntetést, és a fővárosi sajtó egy része ismét elmélkedett egy kicsit a fővárosban grasszáló ripókság felett. Ezzel az ügy lekerült a napirendről, és elmélkedéseiket elteszik a legközelebbi alkalomra, a ripókság pedig grasszál tovább szeretett hazánk ragyogó fő- és szék-városában.

De vajjon csak a fővárosban-e? Csak ott a fényes palotákkal és ormótlan bérkaszárnnyákkal szegélyezett büszke utcasarokban tenyészik-e a legujabb kori civilizáció e mérges dudvájának buja vegetációja? Nézzünk csak szét egy kicsit másfelé is. Például itthon. Bizony, bizony, én kedves városom, ha egy kicsit elcseréljük a helyet és a neveket, bizony, „de te fabula narrat”. Széles Magyarországnak minden ugynevezett modern városában áldott jó talaja, bőséges tenyészete van annak a növényzetnek, melyből a ripók nevezetű kétkezüek természetrajzi osztálya élőködik. Ez a növény a társadalom lelkiismeretének felületessége.

A léhaság, a nembánomság egyik leghatósabb tápláléka, legerősebb fenntartója a ripókságnak. Ezen hizik nagyra és kövérre, akár valami raffinirt cukorréppán. Léha a társadalom, mely eltüri, hogy a férfiaság fogalmának legkevésbé nemes alkotó eleme, a nyers erő folytonosan a legrutabbul érvényesítse fölényét a gyengébb nem fölött, melynek — legalább ezt tanítják holmi ósdi poéták és moralisták — épen gyengesében rejlik az ereje.

Akárhogy szépsítük is a dolgot, a nők mai védtelensége valósággal megalázó, és pedig mindkét félre egyaránt. A férfiakra épügy, mint a nőkre nézve. A férfi egyik legszebb jogát, a lovagiasságot onott kötelességgé degradáltatja, egy folyton szaporodó osztály, a ripókök, — aszfaltbetyárok osztálya rakonczátlankodásának

nevezett „lateiner“ a mi aránylag kicsiny országunkban. Hogyan tud elvergődni, kérdezzük, hát még tisztességesen, ügyvédhez és orvoshoz méltóan megélni?

Szóval az ilyen állapotokon, mint a melyek jelenleg a túltömöttség miatt léteznek, nem lehet csak úgy könnyedén segíteni. Valamint ma ez a társadalmi betegség is belső bajnak tekinthető, úgy az orvosság is csak gyökeres, alapjában gyógyító anyag lehet. Azt a tapasztalatot azonban mindenesetre el kell fogadnunk, hogy mindenféle pálya van már terelve. Ha tehát mélyebb reformmal akarunk e viszonyokon javítani, akkor azt kell néznünk, mely életpályáknak van jövőjük s melyek fontosak az ország fejlődésére nézve. El tekintetben azt hisszük, bátran utalhatunk az iparra és kereskedelemre, melyek nálunk még korántsem fejlődtek oda, a hol más nyugati államokban vannak. Ezzel azonban korántsem akarjuk azt mondani, hogy a tudományos irányú életpályák nem fontosak, mert hiszen az anyagi gyarapodással a szellemi fejlődés karöltve jár, csak hogy az ipar és kereskedelem most van fejlődőben, míg a tudományos életpályák csupán a közszükségletre szorítkoznak. Már pedig mivel ma már kevés a pörösködő és sok az ügyvéd, kevés a beteg az orvosok nagyszámához képest, természetes, hogy e pályákon csak annyi emberre van szükség, a mennyit a rendes szükséglet megkövetel.

Az iparosok és kereskedők se dicsekedhetnek ma valami fényes helyzettel. Különösen az utóbbiak közül igen sokaknak szomorú a sorsuk; eladósodnak és tönkre mennek. Nem szabad azonban felednünk, hogy az iparosoknak és kereskedőknek mindig kevesebb az igényük — legalább átlagos mérték szerint — mint a szellemi foglalatosságuké. A legszegényebb tanárnak, orvosnak vagy ügyvédnek éppen olyan háztartást kell vezetnie, mint a leggazdagabb iparosnak vagy kereskedőnek. Míg viszont a szegény iparostól vagy szegény állapotához képest lakik, él és öltözködik.

Hol van tehát mégis a hiba és hol kell keresnünk a reform nyitját?

A hiba a szülők azon bizonyos hiúságtól és nagyzasától ered, hogy fiaikat okvetlen a „lateiner“ pályára kell nevelniök, mert az ipari vagy kereskedelmi foglalkozás lealacsonyító rájuk nézve. Ez a téves felfogás csak nagyon kevesekből hiányzik s többnyire a szegény sorsu embereknél a kik a legelső esetben a tanítás költségei miatt nem iskoláztathatják végig gyermekeiket. Viszont igen sok szegény szülő van, kiket ez az említett hiúság szintén annyira elkábít, hogy fiaikat bármi áldozatok árán is

taníttatják. A gazdagok pedig — már csak vagyoni jólétüknél fogva is — „szép“ pályára küldik fiaikat, nem törődve azzal, hogy később a proletár sereg létszámát fogják szaporítani.

Denique a helyzet csak akkor fog javulni ha megértetjük a szülőkkel azt a régi, aranyigazságot hogy „nem mind arany, a mi fénylik“, hogy nem a külső dekórum, a hangzatos cím, az életben való hiúságos szereplés az, a mi az embert egyedül boldogítja, hanem az igénytelen, egyszerű, csöndben való munka is, melynek útján könnyebben érhető el az emberi élet magasabb ideálja — a megelégedés.

Kell tehát, hogy a szülők nagy része, különösen a szegényebbek, habozás nélkül ipari vagy kereskedői foglalkozásra adják gyermekeiket, mihelyt a középiskolákban 3—4 osztályt elvégeztek. A mennyiben pedig a szülők ezt megcselekedni elmulasztanák, ott van a tanároknak egy igen fontos feladatuk, — hogy a középiskola alsó osztályain csak azon tanulókat bocsássák át, kik a tudományos életpályát folytatására elegendő képességgel bírnak. Ily módon azt hisszük, könnyebben elérhetővé válik, hogy az eszkimó se legyen sok, s a fóká se nagyon keves.

Julius.

Valami a szabadságról.

I.

A gyermekek vakációjá.

Boldogok mert szabadok. Az életük még csupa játék s olyan könnyű nekik megcselekedni azt, a mit akarnak.

Az igazi szabadság az, ha az ember megteheti, amit akar.

Hát akkor ő nekik áll a világ.

Szabad labdázni.

Szabad a mezőben kergetődni.

Szabad otthon a szalmazsákon hengerbucokokat vetni, vagy felöltözni a nagytata ócska ruhájába s megnevetetni az egész háznepet.

Szabad ugrálni, birkózni és szabad az erősebbnek a gyöngébbet földhöz penderíteni.

A nagy erdőbe akkor mehetnek, a mikor akarnak.

Ott ismét birkózhat a nebuló, elszíhat egy pár cigarettát, szabad óriási terveket szőni, úgy sem tudja meg senki, hogy mit forral... Még azt sem tudják meg, ha az a szándéka, hogy idővel I. Napoleont, vagy Góthet elhomályosítsa...

E rakoncátlanokdásnak több fajtája van. Egyik fő megjelenési alakja — a szelid elnézéssel dédelgetett médisance. Ezt, ha már benne vagyunk a tudományos osztályozásban, nevezzük közvetett ripökségnek. Az utcai és kávéházi szólás-szabadságnak korlátja nincsen. És nincs semmi, ami szent volna előtte. Ha csak tizedrésze igaz volna azon sokféle rózsaszínű rémhistóriáknak, melyek-t állandóan kolportálnak, egyéb téma híján minden legénytársaságban, hát akkor valószínű modern Szibarisz volna. Pedig vannak olyan skeptikusok, akik ezt nem hiszik egy könnyen. Hanem arra alig tudok példát, hogy a hasonló történetek szerzőit és terjesztőit valaki megfenyítette volna. — A médisancenak nálunk polgárjoga van, akármennyire is akármily mérgesen ágáljanak is ellene rajongó völégényjelöltek és józan családapák. — Valamint sehol Magyarországon, nálunk sincs megbélyegző hatással az, ha valakit becsületsértésért elítélnek, bármily ocsmány legyen az általa elkövetett hazug merénylet. — Leszúrja a reá kimerített pénzbüntetést — amint leszúrja például az a budapesti goromba vendéglős — s aztán ismét fenn hordja fejét, mint akármely büntetlen előéletű uri ember. Sőt ha megverekszik valaki alkalomadtán eféle mindennapi tréfa mián, még hős is lehet belőle, szenttelen hős, aki vérel mosakodott.

Szintoly korlátlan szabadalma van a ripökség másik nevezetes válfajának, amelyet közvetlen ripökségnek nevezhetünk. Hogy ez

miféle szerzet, megmondja a neve. Lányokat, asszonyokat bántalmazni sértő szavakkal, kihívó magaviselettel, trágár tréfákkal mindenkinek szabad. És szokás is, ha egyedül vannak s nincs a társaságukban férfi, aki védelmezze őket. Sőt nemcsak szabad, hanem nagyon hálás dolog, is, melyet gyakran jutalmaznak jókedvű cimborák hangos röhögéssel. A morfondírozó erkölcsbírák ítélete ellen pedig ismét nagyon jó vastag páncél a párbajhősök el nem kopott nimbusza. Ime a gyávaság egy fajtája, melylyel nem jár becstelenség.

Aki nem verekszik, az becstelen, mert gyáva. Aki lop, csal, az becstelen, mert a más vagyonában garázdálkodott.

Hanem aki védtelen nőket támad meg, mert biztos abban, hogy erősebb, az nem becstelen, nem gyáva.

Aki idegen nők és családok becsületében, erkölcsi javaiban garázdálkodik, az nem becstelen, nem tolvaj.

Mindezeknek lehet v-rekedniök, ölniök meghatározott törvények szerint; ezek lehetnek büntetlen előéletű feddhetetlen, lovagias, kifogástalan gavallérok.

Ime, a társadalom által szentesített ripökség-felfogás. Ezt a ripökség bünpartolásának lehetne elnevezni, melyben bünrészes az egész társadalom.

Ezeket juttatta eszembe a szép Hergerleány esete.

Trast.

Ki tilthatja meg a diáknak, hogy reménykedésekkel, álmodozásokkal ne aranyozza be a vakáció boldog napjait? Hogy ne lángoljon azokért, a kik igaz fiai voltak a nemzetnek s nem a hatalom uszály hordozói s hogy a mit érez és gondol, ne közölje összes diák-kollegáival, azok sem tartják majd rebellis embernek, hanem föllekesülnek a szavain...

Irigylendő szabadság az, melyre még nem vetett homályt a kenyér barna színe.

II.

A tanítók vakációjá.

Az utcákon megeg van. Az aszfalt ég az ember talpa alatt. Az ablakon is betűz a nap égő sugárözöne.

Mit tegyen?

Hiszen szabad, nem várja rakoncátlan gyerekek csoportja az iskolában, nem vár rá semmi, csak a szabadság.

A tanító végigvágja magát a diványon s elkezd azon tépelődni, hogy mi az ördögöt csináljon már most a szabadságával, melyet elfárasztó munkában átélt tíz hónap minden napján oly nehezen várt s melyről annyi magasztaló dal zengett ezer poeta énekes ajkán.

Annyi bizonyos, hogy menekülni kell az egészségtelen kigőzölgesű kötengerből a szabadba, hol friss egészséget adó levegő van.

Arra gondol, hogy összepakol és megyen a túrdóba, turista utra a Kárpátok közé.

De hát az asszony? Hát a gyerekek?

Ahhoz pénz kellene, sok pénz.

Az asszony a fejét rázza. Nem szabad. A gyermekeknek elnyűtt a ruhájuk, a fekete kalap is lyukas már, sőt a cipő is fölmondja a szolgálatot.

Nem szabad a szabad idejét a szabadban tölteni.

Bosszantó satyrának így a vakáció.

Azt mondják pihenni kell annak, a ki egész esztendőben olyan nehéz munkát végez, mint a népnevelő.

A tulságos erőlködés kiszivattyuzza az erőt, az enerválódás örvényébe sodor.

Ennek nem szabad megtörténni, azért van ugy-e a vakáció, azért a két havi szabadság.

És mit tesz a tanító. Hogy él a szabadságával.

Ugy, hogy minden ajtót ablakot elzár s a fullasztó meleg elől a felsőtét szobában a kanapéra menekül s várja lélekrontó kényszerült helyeségében azon nevezetes nap fölvirradtát, midőn ismét elkezdődik a vesződés.

Uriel.

Kisedővás.

A napokban, mint már közöltük, az orsz. közoktatási tanács letárgyalta azon utasítást, melyek a kisedővásról szóló 1891. évi XV. t.-cz. végrehajtása céljából ki fognak adni s miután más hasonló munkálatok is már jó részt elkészültek, a közoktatási miniszter hír szerint még ez évben, valószínűleg az őszszel életbe fogja léptetni, az említett alapvető s minden tekintetben nagy jelentőségű törvényt.

Ha fontolóra vesszük a rendkívül nagy gyermekhalandóságot, mely az ország népességének számszerű gyarapodását oly érzékenyen károsítja és hátraveti; ha tekintetbe vesszük a gondozatlan ág folytán évenként elpusztuló kisedők nagy számát, valamint nemzetiségi viszonyainkat is: csak sajnálnunk lehet azt az ezelőtt uralkodott felfogást, mely szerint a kisedővás ügye tisztán csak a társadalomra tartozik, az államot legfőkébb a benevolus spectator, vagy jobb esetben a kegyes segélyező szerepe illeti meg.

Ezen sokáig uralkodott hátrányos felfogás volt az oka annak, hogy e rendkívül fontos ügyről csak a múlt évben alkothattunk törvényt, mely hivatva van annak az egész vonalon hatalmas lendületet adni. Szóval, ez a felfogás késleltette a kisedővás ügyének állami, illetőleg törvényhozási rendezését s mi tagadás benne, tényleg meg is vagyunk ez ügygyel késve, melyről ezelőtt legalább 10—15 évvel kellett volna törvényt alkotnunk.

Ha ez történik vala, ma kiszámíthatlan hatású nagy eredményeit látnók. De hát — mondjuk a társadalom korábban egészen magának vindikálta ezt az ügyet s meg kellett várni, míg a felfogások megváltoznak és lehetővé teszik a törvény megalkotásait.

El kell ismerni, hogy a társadalom tett is e téren s tesz ma is, mindazáltal az ügy nagyobb lendületet csak 1881 óta vett, mikor az állam nemcsak segélyzőleg és támogatólag hatott, hanem már tényleg az óvoda fentartók sorába lépett. Azóta rugott fel a kisednevelési és óvási intézetek száma 215-ről 844-re.

Mindez azonban, tekintve, hogy az országban 12.000 község van, vajmi csekély ahhoz képest, a mit e téren lé esíteni és alkotni kellene, — még pedig mivel meg vagyunk késve minél hamarabb és minél többet.

Ez pedig csak úgy lesz lehetséges, ha a most már teljes mérvben akcióba lépett államhatalmat a társadalom minden tényezője is minden ponton, az egész vonalon teljes erővel támogatni fogja.

Ne legyen az országban egy nevesebb és jobb módú család, vagy nagybirtokos sem, ki egy-egy óvoda, vagy gyermekmenhely állítása, avagy részben való tartása által ne kívánja nevét a nemzet faji és közművelődési történetében emlékeztetéssé és halhatatlanná tenni. Azoknak, kiknek isteu módot adott hozzá, ambíciójuk tárgyává kellene tenniük ezt az ügyet, mert ha nem így lesz, hát a társadalom nem karolná fel ha lehet az eddigi mérveknél még nagyobb áldozatkészséggel a fontos ügyet: az állam nem lévén képes egy maga megfelelni a nagy feladatnak; a törvény által megnyitott roppant mező nagy része parlagon fog maradni, melynek roppant kárát fogja vallani a nemzet.

A kisednevelési folyóirat, mely nálunk az egyetemen e nemből, a kisednevelés áldozatkész felkarolása érdekében a társadalomhoz lelkes felhívást intéz, melyhez mi is őszintén csatlakozunk.

A konyha-pénz veszedelemben.

— Egy új adójavaslat. —

Mind az utolsó pillanatig Wekerlét tartja az ember a legszenialisabb fiáncznak, de most im, pályázik ezért a dicsőségért egy férfit, a ki kitalálta a „méltóságos adót“, ahogy a fiáncz tervezetét elnevezte.

Ki ő? fogják önkök kérdezni, hogy jól összeszidhassák és megbámulhassák azért a leleményességért, amivel a meglevőkön fölül meg egy adóalapot sikerült neki föltalálni. Az már egy magyar Edison-fiáncz, aki ezen a téren még új találmányt tud produkálni.

Pedig ez új találmány: egy arisztokratikus fajta adó, a czimkórság nyavalyája ellen.

De hadd álljon elő és beszéljen a szerző.

A fiáncz-zseni egy alacsony, vállas emberke, olyan ábrázattal, mintha az egy piros hólyagra volna festve. Belép a szerkesztőségbe és így szól:

— Tisztelt uraságok, most már csakugyan felhagyok a korcsmárossággal.

Ime tudják hát ki ő s mi a foglalkozása.

— Tán ternót tetszett es nálni? — Kérdeztük tőle.

— Ternó? Sifli, az kvaternó, kvinternó, az egy briliáns jövedelem, lelkendezett a jeles férfit és le nem írható dicsekedéssel és büszkeséggel előadta, hogy ő föltalált egy új adót, amit „méltóságos adó“-nak hívnak és már megszerkesztette és elküldte az adótervezetet Wekerle pénzügyminiszternek...

Hogy mi az?

— Az egy igazi luxus-adó, nem a kutya, meg a maeska, meg az aggregényadó s itt hirtelen átesap a nagy fiáncz és humorista a következő történetbe:

— Ütök bent a vendéglőben, gondolom majd csak gyün egy vendég, hát egyszer benéz egy szolgáló és ezt mondja: Tisztelteti a méltósága, kérdzeti, van-e magának hideg szó-davize?

Há? gondolom, nem is tudtam, hogy szomszéd vagyok egy gróffal vagy báróval, legalább

lesz egy jó vendégem, aki fizet. Azt mondtam a szobalánynak:

— Kérem kisasszony, legyen szives megmondani, ki az a méltósága?

— A l i s z t e s n é, mondta a lány.

— Akkor mondja meg a méltóságos lisztésnének — mondtam a szolgáló kisasszonynak, — ha tetszik neki méltóságának lenni majd fizet lukszusadót. Egy hideg szó-daviz pedig 6 krajczár.

Demokratikus dühében még lángolóbb színt kapott a jeles férfit arca és így folytatta:

— Ha tetszik valakinek jobban megtisztelni magát, mint ami dukál, az fizessen, az az ifjasszony, aki nagysága akar lenni, teszem 50 firtot egy esztendőre, a nagysága, aki méltóságosnak hívja magát, az 100 firt lukszus adót fizessen, már beterjesztettem a miniszterhez, én kapom a jövedelem egy fertály részit, ha elfogadják. És pedig elfogadják, mert ez borzasztó sok pénzt hoz az ország konyhájára...

— Mit gondol, mennyit?

— Mennyit? Az asszonyok összes konyhapénzét.

A nagy fiáncz-zseni fölfűsülte ujjával a haját és hozzátette bölcsen:

— Az asszonyok a legjobb adófizetők lesznek, majd meglássák.

— S önre mennyi esnek öbből az adóalapból, ha Wekerle elfogadja?

Egy kis számvetés végett gondolkozóba esett a jeles fiáncz-zseni és így szolt:

— Na, úgy körülbelül három millió.

Napi hírek.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Folyó június hó 29-én, szerdán délelőtt 10 órakor a város háza nagy termében városi rendkívüli bizottsági közgyűlés tartatik, melynek tárgysorozata a következő: 1. Tanácsi előterjesztés: a városi kövezeti vámszedési jog meghosszabbítása iránti feliratot illetőleg. 2. Ugyanaz: Boczkó Sámuel rendőr főkapitány szabadságidő engedélyezése iránti kérelmére. 3. Ugyanaz: Uthálózat megállapítása tárgyában.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhírré tettik, miszerint Gyula Gábor ügyvéd a debreczeni ügyvédi kamara területéről elköltöztvén a kamara lajstromából kitoröltetik.

— **Kinevezések.** Gróf Csáki szepesmegyei főispán Boros János debreczeni végzett joghallgatót a megyei közigazgatási gyakorlatokká nevezte ki és a központhoz osztotta be.

— **Debreczen város és a patronatusi kötelezettség.** A képviselőház kérvényi bizottsága Perczel Dezső elnöklete alatt tartott tegnapi ülésében folytatta ama kérvény tárgyalását, amelyet Debreczen szab. kir. városa a patronatusi kötelezettség alól leendő felmentetése tárgyában a képviselőházhoz intézett. Beható tanácskozás után a bizottság a kérvényt visszaküldés végett a vallás- és közoktatásiügyi miniszternek kiadni határozta. A bizottság jelentése alapján a kérvény a ház elé beterjesztett sorjegyzékével a kérvényeknek, valószínűleg a ház szombati ülésén kerül tárgyalás alá.

— **16000 méter öl fa.** Ennyi első rendű hasított tölgy- és nyárfát, botfát és több ezer darab épület- és szerszámfát vettek át pénteken és szombaton Bészler János guti erdésztől a város kiküldöttei, akik minden méter öllet és minden darabot egyenként felolvastak. Ezt a raktári készletet a mult télen vágták; ugyanekkor haza szállítás végett átadták Steinberger Gyulának a guti iparvasut tulajdonosának. A raktári készlet átvevőin és átadóin Bészler Lajos tanácsnok, Török Gábor erdőmester, Vecsey Imre, Király Gyula kiküldötteken kívül szombaton délután és tegnap reggel kimentek a Gutra Simonffy Imre polgármester, Szabó József főszámvéző, Sági Gyula üzletvető, Simonffy Gyula és Végh Gyula. A társaság egyuttal megtekintette a külső és belső Guton eszközölt erdősítéseket, amelyek igen szépen sikerültek.

— **A kis vonat előtt.** Vasárnap a Várad utcán egy Apródy János nevű süket ember az épülő Kornis-ház téglarakásai közül éppen akkor lépett ki, midőn a kisvonat arra elhaladt. A mozdony vezető ellengőzt adott, de ennek dacára is négy lépésnyire toltá Apródit a mozdony maga előtt. Apródit a mozdony előtt Riekl Géza rántotta el, olyan szerencsés-n, hogy Apródynál még az az üveg sem tört el, melyet görcsösen szorongatott a kezében.

— **A Dóczy-féle leánynevelő intézetben** ma kezdtek meg a vizsgákat a közönség nagy érdeklődése között. Különösen a szülők voltak nagy számban képviselve, de a tanügybarátok sem hiányoztak.

— **Nagyváradi ünnep.** Nagyváradi tegnap reggel kezdte el ünnepelni ujjászületésének kétszázados évfordulóját a r. kath. k'erus pedig Szent-László szentté avatásának hétszázados évfordulóját. Az ünnepség tegnap délelőtt 9 órakor a székesegyházban megtartott „Veni Sancte“ -val kezdődött, mely után délelőtti 11 órakor ünnepi közgyűlést tartottak a főgymnasium disztermében, melyen Bunytay Vincze cz. kanonok, a biharmegyei és nagyváradi régészeti és történelmi társulatelnöke a város felszabulása történetét méltató beszédet tartott, ezután következett az emléktábla leleplezése, mely tábla a Szt.-László téren a Szt.-Lászlóról nevezett Nagy-Várad ujjvárosi templom keleti falában van elhelyezve. Az ünnepélyes leleplezési beszédet Rácz Mihály városi főjegyző a „Szabadság“ szerkesztője tartotta. Délután 2 órakor diszterbed volt a „Rózsabokor“-ban, 5 órakor pedig a püspöki székesegyházban vécsernye, utána körmenet a püspöki lak kápolnájába, honnan Szent László királynak ereklyéjét behelyezve az új ereklyetartóba, az egész menet visszaindult a székesegyházba, hol az ereklyét elhelyezték. Este a város ünnepélyesen ki volt világítva, s a 37-ik ezred zenekara fáklás menet kíséretében bejárta a várost. Ma délelőtt 9 órakor pedig a székesegyházban nagy mise volt a kettős jubileum „Te Deum“-ával és Schlauch Lőrincz püspök szentbeszéddel és 11 órakor a Szent László társulat közgyűlése volt a főgymnasium disztermében. Ma este pedig nagy táncestélyt rendeznek a Rhédey kertben. A városi ünnepségeken Hajdumegyét Fekete Sándor főjegyző és Ferenczy Elek főszolgabíró, Debreczen várost pedig Körner Adolf tanácsos és Zöld Mihály t. tanácsos képviselik.

— **Közezés.** A Széchenyi-utcai polgárokon megkönyörült a tanács. Az utcának poros részét kikövezteti s így a lakók meg lesznek mentve az óriási portól és esténként bátran nyithatják ki ablakaikat.

— **Ejjegyzés.** Herschkovitz Gyula Nyiregyházi fiatal kereskedő tegnap eljegyezte Kannengieszer Sámuel leányát Laurát.

— **A Csokonai kör szombati nyári táncmulatsága** pompásan sikerült, nem voltak ugyan olyan tulsokan mint például a kör által tavaly rendezett junialison — de azt el lehet mondani, hogy Debreczen társadalmának elite-je adott szombaton egymásnak találkozót. A csinnal s izléssel diszitett termen kívül kedves meglepetésül szolgált a nőknek a csinos táncrend, melyen Csokonai Vitéz Mihály arcképének bélyeg alakú kicsinyített fénykép másolata volt, melyet Papp Albert fényképész készített el igen szépen. Az előkelő társaság fesztelen jókedvvel mulatott körülbelül három óráig a Magyariak zenéje mellett. Az első négyest 60 pár tánczolta. A diszes hölgykoszorut képezték:

A s s z o n y o k: Nyers Lajosné, Széll Farkasné Rásó Gyuláné, Bészler Károlyné, Fetter Gézné, Veres Szathmáry Teréz, Ormódy Lajosné, Kemény Mórné, Dr. Nagy Kálmánné, Györy Elekné, Vecsey Imréné, Tóby Istvánné, Tóth Gyuláné, Steinacker Sándorné, Czégely Ferenczné, Vecsey Zoltánné, Györfly Aladárné, Tóth Kálmánné, Ujjváry Istvánné, Egry Kálmánné, Bodó Sámuelné, dr. Kerekes Lipótné, Komlóssy Dezsóné, Géressy Kálmánné, dr. Bruckner Ernőné, Zádor Lajosné, Nánássy Miklósné, Vecsey Lajosné (P.-Ladány), Szabó Sándorné, dr. Magoss Györgyné, Szabó Miklósné, özv. Komlóssy Imréné, László Albertné, Sze-

ment Istvánné, Tóth Béláné, Pálffy Gáborné, Dömök Béláné, Borsos Ferenczné, Horváth Istvánné, Emmerth Antalné, Bókássy Edéné (Budapest) stb.

Leányok: Buday Vilma, Jerney Margit, Széll Mária, Draveczy Iona, Tóth Irén, Rásó Mariska, Buzás Böske, Öreg Jolán, Steinacker Viola, Kerekes Margit, Ujváry Ida és Iona, Tóby Pepi, Czégely nővérek, Vecsey Gizella (P. Ladány), Medgyessy Piroska, Bodó Juliska, Horváth Róza, Raics Karola, Rózsa Sarolta (B. Ujváros), Alexi Jolán, Péter Margit, Borsos Katalin, Emmerth Evelin, Pápler Etelka, Csókaházi Irma, Weinberger Margit, Arvay Iona, Banek Jolánka, Ércz nővérek, Ziska Irénke, Bókássy Margareta (Budapest.) stb. **Szöszke.**

— **Tornaverseny.** A vallás és közoktatásügyi miniszterium elrendelvé, hogy a testi nevelés sikerének fokozása s a tornázás népszerűsítése céljából a közvetlen vezetése alatt álló tanintézetek a tanuló ifjuság részére évenként június hónapban tornaversenyt rendezzenek — ehhez képest a debreczeni állami főreáliskola tanári testülete ez idén folyó június 28-án d. u. 5 órakor, a kath. (piarista) gymnasium torna helyiségében, vagy kedvezőtlen idő esetén a főreáliskola tornatermében fogja megtartani ezen versenyt.

— **A szabó iparosok bálja** szombaton tartott meg a Margit fürdő dísztermében s minden tekintetben jól sikerült. A négyeseket 80 pár táncolta s a mulatságnak csak a reggel vetett véget. A mulatságon felülfizettek Papp testvér-k, Fényes Mór 5—5 frtot, Terényi János 4 frtot, Szedlák József, Veisz Sándor, Huber József, ifj. Horváth István, Csikes Ferencz, Patermann Vincze, Tóth Ferencz, Varga Lajos 2—2 frtot, Horváth István, Rakóczky Ferencz, Steier Gyula, Szöllösy Lajos, Vass János, Horváth Ferencz, Simon Imre Habzsuda György, özv. Dézsi Istvánné, Nagy József 1—1 frtot, Damcsik Károly 50 krt, mely felülfizetésekért a felülfizetőknek a rendezőség lapunk utján legnagyobb köszönetét fejezi ki.

— **Kinevezés.** Lengyel Kálmán végzett joghallgató és debreczeni lakos, a debreczeni királyi ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká neveztetett ki.

— **Hármas családi ünnepély.** Waldstädten János báró hadtestparancsnok Temesvárott pénteken születés- és nevenapját, egyszersmind esküvőjének évfordulóját ünnepelte. A tisztikar ebből az alkalomból este 8 órakor lampionmenetet rendezett az ünnepelt pár tiszteletére. A 29. gyalogezred zenekara a hadtestparancsnok-sági épület előtt játszott. A tisztikar a második zenedarab után az ünnepelt tábornoknak és szeretetreméltó nejének szerencsekívánatait fejezte ki. Este 9 órakor a katonatiszti kaszinóban diszhangverseny volt. Waldstädten tábornagynak a hármaskalás ünnepély alkalmából több felől megleghangu üdvözlő távirattal keresték meg.

— **A bárándi reformátusok ügye.** A bárándi ismeretes ügy valószínűleg nem sokára megoldatik. Dávidházy ref. esperes ugyanis július kilencedikére összehívta az egyházmegegyei bíróságot, mely a bárándi lelkészválasztási ügyben ítélni fog. Reméljük, hogy az egyházmegegyei bíróság határozata meg fogja erősíteni a bárándi lelkész választást s ezzel visszatér a bárándi nép nyugalma!

— **Előreíthatatlan. Felség (kóvér):** Még meg van az a levelem, a melyben esküdtél, hogy mindig tenyeredden fogsz hordani. És most! Oh én szegény asszony, hogyan tartottad meg az esküdet? **Férj!** Ki is láthatta volna előre, hogy te ilyen vastag, eszesz valaha?

— **Alapítvány kisdedovodára.** A gaborjáni ev. ref. egyháznak nagy örömet szereztek Bihar megyének több éveken át volt főszolgabírájának, a most elhunyt idősb Báthori Istvánnak örökösai az által hogy elhunyt kedvesök emlékére ötszáz frt alapítványt tettek egy Gaborjában felállítandó kisdedovoda alapjára.

— **Templom építés H.-Böszörményben.** A hajdu böszörményi gr. kath. egyház templom építési ügye oly stádiumba lépett, hogy az építkezés pár nap múlva kezdetét veszi s az alapkövetélt Julius hó 4 ike körül ünnepélyesen megtarthatja. Ez új templom történetéből

hadd álljon itt a következő: A gör. kath. egyház rozzanat temploma 1887-ben bezárattott. Új templom építése vállván szükségessé; a gyülekezet akkori lelkésze Orosz Gyula megkezdte a kezdeményező lépéseket, Kollacssek Vilmos kassai építésszel tervet készített s az egyház anyagi ügyeit rendezte. Halála után másfél éven keresztül az ügy ebben az állapotban maradt, mert az időközi lelkészek ez ügyben épen nem tettek semmit. Ujabbán a hitközség jelenlegi lelkésze Varga László buzgólkodott, fáradozott kért, gyűjtött a templom alap javára s oda vitte a dolgot, hogy az ma már olyan helyzetbe jutott, hogy az építéshez hozzá kezdhet.

— **Egy szép leány öngyilkossága.** Megrendítő eset történt Nagyváradon pénteken délután 2 órakor, Bóhm Sámuel, a temesvári söraktár üzletvezetőjének lakásán, hol annak 16 éves gyönyörű nevelő leánya, **M a r v a l** Karolin egy revolver-lövéssel vetett véget ifju életének, melyet a világ gonosz nyelve tett reá nézve elviselhetlenné. Nevezett sörcsarnoknak egyik elbocsátott pinczére **Walner Károly** nevű, ugyanis elég vakmerő volt a fiatal leányról azt hirteltetni, hogy vele tiltott viszonyt folytat. A hir végre a lány fülébe is eljutott, aki nem akarta jó hirnevének aláadását túlnéni. Valahonnan szerzett egy revolvért, melyet gondosan rejtetett, várva a kedvező pillanatot sötét terve keresztülvitelére. Végre tegnap délután egyedül maradván a szobában, elővette a forgó-pisztolyt, szívére illesztette — egy dördülés — és a szép leány alétan roskadt össze. Midőn Bóhm Sámuel és neje kevés idő múlva a szobába léptek, iszonyu látvány tárult szemük elé. Az ifju teremtés sebéből patakként omlott a vér és pirosra festé a padlót. Még lélezett, de szólni nem tudott. Rögtön odahívták a közelben lakó orvost: dr. Edelmann Menyhértet, a ki azonban már csak a bekövetkezett halált konstatálhatta. Az eset városszerte kinos feltűnést és a szerencsétlen leány sorsa iránt általános részvétet keltett. A szép leányra Debreczenben is sokan emlékezhetnek. Böhmék nem régen költöztek Debreczenből Nagyváradra.

— **Rajzkiállítás a főreáliskolában.** A debreczeni állami főreáliskolában ma délelőtt nyílt meg a tanulók rajzkiállítása. — A tágas rajzterem köröskörül van rakva a tanulóknak szabdkézi és geometriai munkáival, melyek rendkívüli szorgalomról és gyakran nem csekély hivatottságról tanuskodnak. — A mértani rajzok különösen pontosságukkal és tisztaságukkal tűnnek ki, míg a szabdkézi rajzok között, kivált a felsőbb osztályu tanulóknak diszitményi és gipsz minta után készült munkái között számos olyan van, mely a szemet már messziről gyönyörködteti és a mely kényesebb izlést is kielégíthet. — A főreáliskola két rajztanára, **K o v a l i c z k y** Antal és **P á l f y** József méltán meglehetnek elégedve ezen, mindjárt az első évben elért meglepő sikerrel, melynek rájuk nézve legkívánatosabb jutalma az lenne, ha a szülék, a rajz és általában a tanügy barátai mentől nagyobb számmal látogatnák, a rajzkiállítást. — **N y i t v a l e s z m é g k e d d e n é s S z e r d á n d é l e l ő t t 9—12-ig.**

— **Egy jó családból való 14—15 éves fiu Erdélyi és Buzágh üzletében tanulóul felvétetik.**

Vegyes hírek.

* **Gyermekgyilkosság.** Borzalmas büntényről érkezett jelentés az aradi kir. törvényszékhez. Kocsis Tógyerné tegnapelőtt Sikló, arad megyei község előjárósága előtt vallomást tett, hogy szalmaözvegy rokona Kavcsan Jánosné még febr. 23-án gyermeket szült. A gyermeket a szalmaözvegy nagybátyja eltette a láb alól a litólag azért, hogy a szegénytől megmentse a családot. Ejnek idején törülközővel megfojtotta a gyermeket s egy kert végében gödörbe sta jó mélyen, nehogy a kutyák megszimatol-

ják. A bünös asszony férjét pár év előtt tizenöt évi fegyházra ítélte az aradi törvényszék.

* **A kegyes czár.** Néha a minden oroszok uralkodójának is vannak érzékeny órái, a melyekben sanyargatott alattvalóira is gondol. Így legutóbb az Asztrakhánban lakó kalmykokat, a kik vallásra nézve buddhisták, a jobbagység alól felmentette. Az erre vonatkozó czári ukáz e hónap 19-én olvasták fel Asztrakhánban nyilvánosan. Az orosz parasztokat tudvalevőleg 1861-ben szabadították fel a jobbagység alól, de akkor a kalmykokra nem terjesztették ki a jobbagység eltörlését.

* **Lepecsételt torok.** Egyik közeli faluban történt. Eljött a péntek este. Az igazhivők asztalán ott lobogtak a sábeszgyertyák és a kántor ur elmélyedve, gondolatokba merülve ült otthon egy sarokban. Az udvarban lakók nem tudták mire magyarázni a dolgot. A kántor nem megy a templomba; a kántor talán elfejtette, hogy péntek este van és a jámbor hívők most nem gyözik várni az oltár elé. — Akadt közülök egy, aki elég bátor volt figyelmeztetni az egyházi énekest az ünnep előestéjére. — A kántor lemondó kézmozdulat kíséretében adta tudtul, hogy nem tévedett, de neki nem lehet énekelni: neki nem lehet templomba menni. A kijelentés annál nagyobb feltűnést keltett az udvarbeliek előtt, mert néhány perc múlva a magas C-ből kezdte el a szokásos péntek esti éneket. Csak úgy regett tőle a kis szoba gerendázata. Mi történhetett? A kántor nincs berekedve és még sem lehet neki énekelni, nem lehet a t e m p l o m b a menni. A nagy rejtélyt végre megoldotta egy kis alacsony zsidó ember, aki hazatért a templomból. A kántor ellen fegyelmi vizsgálat van elrendelve és azért nem szabad hivatalosan használni a torkát: eltiltották ettől. Bárán lehetne kérdezni ebből az esetből kifolyólag, hogy mi különbség van egy kántor és primadonna között? Az egyiket eltiltják az énekléstől, a másikat meg azért szokták perelni hogy nem akar énekelni.

* **Párbaj a nászuton.** Duka Géza báró Nikolics Fedor báró veje, ki most nászuton van fiatal nejevel, utközben véres párbajt vívott Zürichben. Egy odavaló újságból tudjuk meg az érdekes hirt, valamint azt is, hogy az ifju férj b magyar nép becsületéért verekedett.

Az említett lap, a **Z ü r i c h e r T a g e a l a t t**, így mondja el az esetet:

„A napokban egy ifju házaspár érkezett városunkba és a Venediger-szállóban fogadott lakást. Ugyanaznap este megjelentek a Reichshallen-Theaterben, a hol Sigfried-et adták s a hölgy nagyszerű gyémántjait megcsodálta az egész színházi közönség. Előadás után a Venediger-szállóban társas vacsora volt, melyen az ifju házaspár is résztvett. A társalgást azonban csakhamar megzavarta **W i m p f f e n** Armand gróf, ki többek közt nem a leghizelgöbben nyilatkozott a magyar mágnásokról, sőt a koronázás jubileumáról is lenézőleg beszélt. A főpincesz nemsokára egy névjegyet kézbesített Wimpffen grófnak. A jelenvoltak csak a történetekből tudták meg, mi volt a névjegyen. E hó 24-én véres párbaj színhelye volt a Konkordia-vendéglő zárt kerthelyisége. Wimpffen gróf öt sulyos vágást kapott s most nagy beteg fekszik. Ellenfele a névjegy küldője volt: a nászuton levő Duka Géza báró magyar főúr, huszártiszt, ki ezredének legkitünőbb vívója. E hó 25-én Duka Géza báró nejevel Belgiumba utazott.“

* **Egy küldöttség, a mely igazat mond.** A hollandi regenskirálynő mult pénteken Lecuwardenbe, Friedland németalföldi tartomány szék-városába érkezett, a hol ünnepélyesen fogadták. Ennél a fogadtatásnál nagyon kinos egy jelenet játszódott le, mely alighanem páratlanul áll a koronás fők fogadtatásának történetében. A regenskirálynő előtt többek közt megjelent a munkásoknak egy küldöttsége s e küldöttség szónoka, a következő üdvözlő beszédet mondta el: „Asszonyom (nem felség), én, mint munkás, tiltakozom az ellen a pompa és fényűzés ellen, melyet itt a kegyed fogadtatására kifejtettek, mert a nép éhezik, a mint azt a folytonos segélykérésekből különben tudhatja.“ Erre a küldöttség egy másik tagja lépett elő és így fo y-

tatta: „Kegyed a beets-i inségeseknek ezeröttszáz forintot ajándékozott, de az ilyen adományokkal nincs rajtunk segítve, mert mi mindnyájan még mindig éhezünk.“ Ezután egy fazék máléisztet s egy fél rozskenyeret rakott oda a regens-királynő elébe, hogy lássa, miből táplálkozik a nép.

* **Színház a föld alatt.** Chicagóból írják, hogy ott egy társaság alakult, mely 150 lábnyira az utca felszínétől, színházat akar építtetni. Az egész berendezést, az eddigi színházaktól eltérőleg egy modern színpad igényeinek megfelelőleg tervezik: az összes díszletek forgathatók s mozgathatók lesznek. A közönség egy óriási felvonó hintón ülve, a szeméi előtt elvonuló színpadon játszott darabokat végig nézheti. Ezen a felvonó hintón bocsátják a látogatót a mélységbe. Földalatti utazása közben öt állomást ér; minden állomáson más más kép tárul a szemlélő elé. A hintó 35 láb széles lesz s körülbelül 150 embert foglalhat magába. Egy drámán s operán kívül még a tenger mélységében levő állatokat, cseppkő-barlangokat s aquariumokat is be fogják mutatni.

Váljunk el!

(Vázla.)

Elvezette a kertnek legvégére. Arra a vad vidékre, hol a kertész keze még nem kontárkodott a természet művébe, hol a vastag törzsű mohos fák terebélyes zöld gallyai szerelmes ölekezésben fonódtak össze. A szürű levélsátor felfogta a nap sugarait, szétszórta őket s nem engedte, hogy arcába süssenek annak a satyrnak, kinek vigyorgó köfejét hervatag szőlővenyige fonta körül.

Oda ültek a satyr elé a göröngyös kőpadra, szorosán egymás mellé. A leány egy-kétszer végigsimított arcán, letörülte a reá ragadt pókhálót s azután a férfihoz fordulva, hadarva gyorsan mondá:

— Nem lehet tovább. Válnunk kell!

A szél végig futott a fákon. A megrázott galyaktól elszáradt, sárga levelek hullottak alá lassu keringésben. Oda estek a zörgő avar fölé, melyből a fonyadt fünek, levélnek nehéz, kábító illata terjedt széjjel.

A férfi megrettenve vonta magához a leányt, körülkarolta a nyakát s lágy édes hangon suttogta fülébe:

Mi váljunk el? Mi? Hát van-e földönhatalom, mely engem tőled elszakíthatna? Merre valaki boldogságunkat zavarni, én édes kedvesem? Mi váljunk el egymástól? Mi?

— Igen, igen! A gyönyör és boldogság véget ért. Holnap elhagylak. Itt hagyok mindent, mindent; a nagy kertet, sok ezer illatos virággal, a lakást, a ruhákat, az ékszereket, s elmegek messzire, messzire. Magam se tudom hová, magam sem tudom merre. De ismét dolgozni fogok, saját két kezem munkájával keresem meg ebédemet, mert újra tisztességes akarok lenni! Igen, igen — hiába nevezsz — tisztességes akarok lenni! A Mariska, a kis kalapos leányka, kit sorsáért megirigyeltek az összes leányok, megutálta már a fényt, pompát; visszavágyakozik a füstös kis bolt helyiségbe, a vihogó lányok közzé. S ismét feketévé szürkülja az ujjait, amint esokrokká ulti a szalagokat és kalapokat formál a mer-v szalmafonatokból. Oh mi szép lesz, oh mi jó lesz!

A férfi ránézett a leányra. Nem értette beszédét. Nem tudta, nevéssen-e, szomorkodjék-e?

— Ugyan Mariska, ne bolondozzál. Jer menjünk vissza a társaságba. Ne beszélj ilyen bolondságot. Tudja az Isten, ki vert ilyen dolgokat a fejedbe. Muló szeszély az egész! Menjünk vissza. A zene, a táncz közt megfedekezél róla.

— Tévedsz. Nem szeszélyből szólok. Magam sem tudom mi lett. De már régóta érzem, hogy a jólét, a kényelem, s az a nagy szeretet, melylyel te körülveszesz engem, nem pótol valamit. Valamit, amit nem tudok megmondani, de érzem, hogy nélkülözöm. A mint láttam, hogy barátaid miképen beszélnek s bánnak velem, a mint láttam, hogy az asszonyok hogyan huzódnak, mintha beteg volnék, megutáltam önma-

gamat. Vasárnaponként, hogy kihajoltam az ablakon, s végig vonultak előttem az asszonyok fekete selyem ruhában, arany-csattos imádságos könyvvel a kezükben, mindig csak azt kérdeztem, hát te miért nem mehatsz a templomba? Miért restelsz az emberek közzé menni? Ekkor mindig sirtam, keservesen sirtam... Tudtam, hogy nekem nem szabad, hogy nem tehetem, mert rossz vagyok. S ez a sok felgyülemlett keserv ma végre kitört belőlem, nem bírom tovább elviselni. Válnunk kell!

A leány szeme könybe lábadt, arcza idegesen rángatózott. Valami falevelet szakított le az ágról, azt rácsalta, hogy elfojtsa könnyeit.

— Dolgozni fogok — kezdé újra. — míg valamicske pénz összehozok s aztán megházodom. Akad majd valami iparos, vagy mesterember, a ki elvesz. Fehér padlás, zöld zsalugáteres padlás szobában fogunk lakni. Magam főzök, magam takarítok. Rozmaringot tesz az ablakba, az a kedvenc virágom és kora hajnalban kitárom az ablakszárnyakat, had ömöljék be a nap-sugaras éltető levegő! Boldog leszek, dalolni fogok napestig. Később talán piczi babát is kapunk, rózsaszínű bőrűt, sivalkodót. Én szoptatom, én ringatom; a te nótáddal altatom el:

„A pünkösdi rózsá, kihajlott az utra,
Én édesem, én kedvesem, szakaszsz egyet róla.“

— És vasárnaponként én is eljárhatok misére fiammal együtt, fekete ünneplő ruhában, imádságos könyvvel, mert én is olyan asszony leszek, mint a többi. Tisztességes, férjes asszony!

Kipirult arcza ragyogott a boldogságtól. A férfi türelmetlenül ugrott fel a padlóról s Mariska elé állott:

Hadd abba!... Ne beszélj tovább!... Az nem lehet, nem lehet... Itt hagynál engemet, most, hogy már több mint egy éve együtt vagyunk! De miért? miért? Tenyeremen hordozlak, szolgád leszek, mert szeretlek s nélkülöd nem élhetek! Férjes asszony akarsz lenni, jó elveszlek én. S akkor egymásé leszünk Isten s az emberek előtt is!

— El... elveszel engem! A templomban...

A leány elhallgatott s aztán szomoruan rázta fejét.

— Nem megyek hozzád! A te utad más felé visz, mint az enyém. Te okos, művelt ember vagy, én pedig egy tanulatlan, ostoba varróleány. Nem illünk mi össze. Boldogtalan lennél te is, én is; nem értenék meg egymást sohasem... Cseud volt. Az apró bogarak vigan zümmögtek, dongtak a levegőben; majd meg az éles hangu tücsök is megszólalt kinos, egyhangu csiripelésével... A leány hirtelen fuldokló zokogásban tört ki és a férfi nyakába borult. Hosszasan, sűrűn omlottak a könnyek a férfi ruháján végig kezére.

Egyszerre csak azt érezte, hogy nedves tenyerében gyűrű van. Szótlanul vonta le magát is ujjáról s visszaadta a leálynak.

— Isten veled — sóhajtott a leány.

— Váljunk el!... váljunk el!... mormogta folytonosan, öntudatlanul a férfi...

A nyaraló ablakai egyenkint kigyultak. A zene megszűnt és a vigadozó vendégek szétszórva jártak a nagy kert kavicsos utait, hangosan kiáltva az eltűnt háziur s Mariska után... A rezgő leveleken keresztül belopódzott egy-egy ügyes holdsugár s ezüstös fényével megvilágította a satyr torz arcát, mely gunyosan vigyorgott a két ember után, kik lassu léptekkel ballagtak vissza a nyaraló felé.

Agai Béla.

Közgazdaság.

Sertés-hus és sertés-termékek postai kivitele. A földművelésügyi-, kereskedelmi és a közös külügyminiszterium értesítése szerint a sertés-husnak — beleértve a szalonnát — és mindenemü kolbász féleknek — Németországba való szállításánál, amennyiben a szállítás postán és kisebb mennyiségben történik, az eddig kivánt külön származási igazolványok azon esetben mellőzhetők, ha az illetékes vámhivatalok a szállítmányt kísérő számlákból, szállítólevelekből, vagy levelezésekből, vagy más hitelt érdemlő módon

meggyőződést szerezhetnek arról, hogy a kérdéses sertés-termékek nem amerikai eredetűek.

Vetések állása Debreczen vidékén. A Debreczen vidéki vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotáról június hó 12-től június hó 25-ig bezárólag a földművelésügyi miniszteriumhoz, az állandó gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján, a következőket közöljük: Az esős szeles időjárás következtében gyakran zivatarokkal — az őszi gabonaművek általában sokat szenvedtek, így főleg a buza igen sok helyen megdőlt, összekuszálódott s a reggeli ködök után a rozsdá igen gyorsan és nagy mértékben terjedt benne úgy, hogy néhol már a kalászkok is rozsdásak: legnagyobb részt azonban, mint Békés, Bihar, Hajdu, Szabolcs és Szatmár vármegyékben, még csak a leveleken, vagy legfeljebb itt-ott a száron található rozsdá. Az üszög helyenkint Bihar, Hajdu és Szatmár vármegyékben mutatkozik. Eddigéleg még legjobb buza termés várható e vidéken Hajdu, Szabolcs és részben Békés és Szatmár vármegyékben, hol közép termésre számítanak, míg Bihar és Szilágy vármegyék nagyobb részében csak gyenge lesz az eredmény.

A rozs többnyire már érni kezd. A zápor esők és viharok miatt néhol megdőlt Bihar, Hajdu és Szatmár vármegyékben s e helyeken kisebb nagyobb kárt szenvedett is. Szabolcs és részben Szatmár s Szilágy vármegyékben jó közép aratást ígért, kivált Szabolcsban szép fejlett szemekkel, súlyosnak ígérkezik. Hajdu vármegyében többnyire apró kalászaik vannak s nem is kifogástalanul szemzett, csak közepes eredménnyel bíztak, míg Ugocsa vármegyében annyira gyenge, hogy csak középen aluli termésre lehet számítani.

A tavaszi árpa kevés kivétellel meglehetősen jól áll, sőt helyenkint javult is, szép kalászkokat hozott általában s közép-termetű igér, azonban Hajdu vármegye egyes helyein nagyon gazos, itt ott az utókelés miatt kétszer-érett lesz, Szatmár, Bihar és Szabolcs vármegyék némely részében pedig a rozsdá terjed. — Az őszi árpa aratása már megkezdett, ez jól fog fizetni.

A zab az esők után legtöbb helyen sokat gyarapodott, szárbá hajtott, sőt néhol fejét is kihányta csakhogy a csigák folyton pusztítják: Bihar, Szatmár és Szilágy vármegyék némely részében.

A repczét részint most aratják, részint már learatták, az eredmény Szatmár és Bihar vármegyékben közepes, ellenben Békés, Hajdu, Szabolcs és Ugocsa vármegyékben nagyobbára gyenge.

A fengeri általában szépen gyarapodott, az esős idő fejlődését nagyban előmozdította, de másrésztől helyenkint meg épen a sok eső kezd már ártalmára válni, így nevezetesen Bihar és Szatmár vármegyékben a lapályosabb helyeken a túlnedvesség miatt megsárgult s azonkívül több vármegyében visszamaradtak a kapálással s ott a gyom kezd ellepni: a hol az időjárás engedi, töltögetése folyamatosan van.

A burgonya jól fejlődött, többnyire jól virágozik. — A korai fajt itt-ott már felásták.

Ezennel van szerencsém értesíteni a t. gazda- és építető közönséget, — miszerint Debreczen és környékére elvállaltam

a Carbolineum Avenarius

mázolószer kizárólagos képviselőtét, s belőle állandóan raktárt tartok. Ezen mázolószer a legolcsóbb mindennemű faépítmények és eszközök számára, különösen félszerek, gazdasági eszközök, faneműeknek istállóknak és pinzzékben, kapuk és ajtók, kerítések, özölöpök, lécezetek, élőfák melletti karóknak, tetőzetek, csatornák, malom építmények, hidkorlátok, zsindeletetők, — s több fánaknek

rothadás, penészgomba és nedv foltok elleni megvédésére.

Carbolineum Avenarius könnyen feldolgozható, megiehetősen higlyásu; — hidegen, de még jobb, ha melegen mázoltatik s alkalmazásában oly egyszerű, hogy minden napszámos közönséges ecsettel a mázolás teljesíthető. — Szép sötét dióbarna színt ad, s a fáknak a kátrésze is látható marad.)

Carbolineum a legkiadóbb mázolószert (1 kilogramm elegendő 6 négyszög méterre.)

Ajánlom továbbá mindennemű **vízmentes ponyváimat** (szintén kizárólagos képviselőlet elsőrendű gyártó) gazdasági, szállítási stb. célokra, s kérem nagybecsű bevásárlásait **vaszikkokban, gazdasági és épület felszerelésekben, angol gépszijban, gummicsővekben, gépész és asztalos szerszámokban, konyha-felszerelésekben** s általában mindennemű **a vasáruszakmába vágó tárgyakban**; melyekből állandóan nagy raktárt tartok és felette jutányos árak mellett a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Köszön eladás nagyban.

Mélyek után szíves megbízásait kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Lichtenstein József,
vaskereskedő,

Debreczenben, a Piac- és Czegléd-utca sarkán a debreczeni első takarékpénztár épületében.

Frfi Chiffon ingek,

a hirneves Schroll-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

**Gallérok, kézelők, nyakkendők,
Harisnyák Kesztyűk.**

Napernyők esernyők

Kész mosó gyermek ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

Szabó Lajos fiai

üzègnél.

**Üzlet átalakítás miatt
a legújabb nyári
női ruhakelmék is**

**tetemesen
leszállított áron**

ajánlatnak ki:

Egy méter valódi francia batist 52 kr.
Egy métr. valódi francia batist raye 60 „
Egy métr. valódi francia atlas satin 60 „
Egy métr. valódi francia de laine 80 „
Egy méter tiszta gyapju ruha-
szövet 100 cm. széles 60 „

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár.
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

— a —

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ó cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A borsak színét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi

a mlért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

**Ujabbán a homokos talajban termett savanykás borokhoz
kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.**

Vegyelmezve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár

úr által.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és húgycső-szervek hurutos bántalmánál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvél-, vese- és köszvény-lajokat, épügy használható a tagok csúzos bajainál, gyermekeknek megátalja a túlságos gycmorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb ízzel bír s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

**Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fű-
szerkereskedésében és vendéglőjében kapható.**

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L., cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-
viz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Bécs, 1873. Érdemérem	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	Zágráb 1891. Nagy díszoklevél	M.-Palánkán 1877. aranyérem.	London, 1878 Díszoklevél.
--------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

**első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár
BECCSINBAN.**

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi i-
járóságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

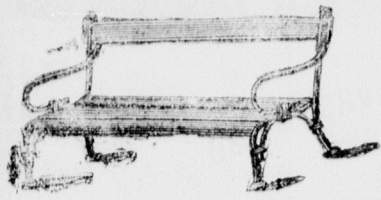
Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál
raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra kése-
séggel megküldetik.

váris, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ézüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdemérem.	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Valódi francia és angol szerszámok,

minden iparághoz
minden darab mellett jótállás

Épület vasalások és kátrány terő iemezek.

Rudvasak lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntöző
aczélok lemezek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok árnyékszék closetek és vízvezetési kagylók
Aggag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

legjobb rendszer (részlejtetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóaczelredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

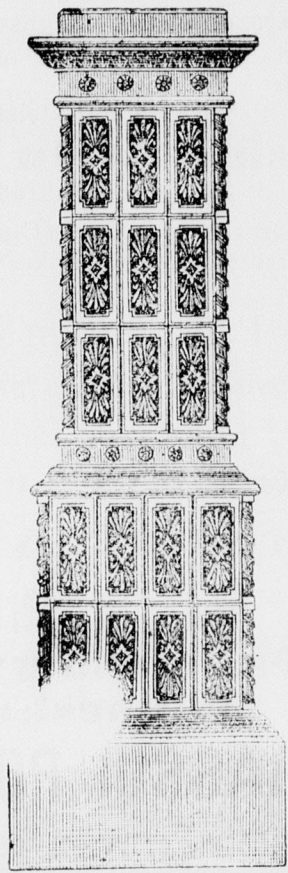
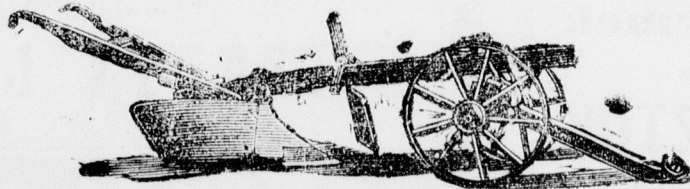
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TOTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN.

(Penész peronospora) fecskendő.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin,

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai özégnél.

Leszállított áruk az egész időny alatt.